

Projekt „Mladi za budućnost Europe“

IZVJEŠTAJ – TRIBINA O KLIMATSKIM PROMJENAMA

- Govornice: izv. prof. dr. sc. Ivana Herceg Bulić (Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu), Bernarda Rožman (spec. iz službe za opću politiku zaštite klime, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja)
- Europski dom (Jurišićeva 1, Zagreb), 8. studeni 2021.
- Trajanje: 15:00–16:30 (1:30 h)
- Na tribini je sudjelovalo 16 osoba, od kojih su većina bili studenti Sveučilišta u Zagrebu (Pravni fakultet, Fakultet političkih znanosti, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Agronomski fakultet), MPA (*Music production academy*) – Škole glazbene produkcije i multimedije, te drugi građani.

Klimatske su promjene jedan od najvećih problema Europske unije i svijeta općenito, a moguće ublažavanje njihovih posljedica tema je mnogih rasprava današnjice. S ciljem da se ponajprije mladi i studenti, ali i svi ostali zainteresirani upoznaju i približe problemu organizirana je tribina na temu klimatskih promjena.

Bernarda Rožman specijalistica je Službe za opću politiku zaštite klime iz Uprave za klimatske aktivnosti u sklopu Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. U svojem izlaganju razložila je zakonodavni okvir Europske unije koji regulira tematiku klimatskih aktivnosti i promjena – Europski zeleni plan, Europski klimatski zakon, Spremnost za 55 (Fit for 55) te Europski klimatski pakt. Također, postoji i nacionalni regulatorni okvir kroz Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja i niz strategija komplementarnih onima na europskoj razini (npr. Strategija niskougličnog razvoja RH, Strategija prilagodbe klimatskim promjenama RH). Kao oblik svojevrstne kontrole nad ostvarivanjem zadanih ciljeva, istaknula je važnost obveze izvješćivanja o provedbi zadanih politika Europskoj uniji te Ujedinjenim narodima. Ciljevi unutar EU prenose se na države članice, a jedan od najvažnijih za budućnost i zaštitu Zemlje utvrđen je upravo u Europskom zelenom planu. Naime, cilj je do 2050. godine postići da u svim državama članica ukupne emisije iznose 0, u čemu će uvelike pridonijeti i razvoj novih tehnologija. U nizu grafičkih prikaza objašnjeno je kako bi postupno smanjenje emisija kroz godine dovelo do klimatske neutralnosti. Ova dugoročna strategija Europske komisije predstavlja scenarij u kojem će nacionalna gospodarstva postati gospodarstva s nultom stopom emisija stakleničkih plinova. Govornica je također problematizirala kako čak 70% emisija stakleničkih plinova koje dovode do klimatskih promjena izvire iz energetike, dok se puno manji postoci odnose na proizvodnju, poljoprivredu i otpad. Kao moguća rješenja na klimatske promjene izdvajaju se smanjenje emisija stakleničkih plinova (GHG), povećanje kapaciteta apsorpcije ugljika, ograničavanje negativnih posljedica i iskorištavanje novih mogućnosti. Za kraj, istaknula je važnost sudjelovanja pojedinaca, uz

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA

Ovaj je dokument izrađen uz financijsku podršku Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske. Sadržaj ovog dokumenta u isključivoj je odgovornosti Hrvatskog pravnog centra i ni pod kojim se uvjetima ne može smatrati kao odraz stajališta Ministarstva.

Projekt „Mladi za budućnost Europe“

industriju, u postizanju klimatskih ciljeva putem poticanja drugih dobrim primjerima. Također je naglasila iznimnu važnost šuma u borbi protiv klimatskih promjena jer one upijaju CO₂, stoga EU radi na pravilima za zdrave šume u državama članicama.

Ivana Herceg Bulić izvanredna je profesorica na Geofizičkom odsjeku PMF-a i voditeljica projekta *CroClimGoGreen* kojim se želi istražiti toplinsko opterećenje Zagreba. Predavanje je bilo fokusirano na same klimatske promjene i njihov utjecaj na nacionalnom nivou. Svoje predavanje započela je objašnjavajući što znači biti klimatolog te koliko je zapravo klimatski sustav kompleksan. Kako bi se on mogao razumjeti i tumačiti bez obzira na kompleksnost, potrebno je poznavati fizikalne zakonitosti i klimatske procese te dobro interpretirati podatke. Svi izvedeni zaključci pritom se temelje na pouzdanim mjerenjima. Nadalje, objašnjen je pojam urbane klimatologije koji se bavi klimatskim svojstvima velikih gradova. Korištenje umjetnih materijala (beton, metali), povećani automobilski promet i velika količina klimatskih uređaja dovode do pojave da gradovi budu i do 10 stupnjeva topliji od svoje okolice. Gradovi stoga počinju nositi naziv urbanih toplinskih otoka, no važno je istaknuti kako je u njima i kvaliteta zraka znatno lošija.

Izv. prof. Herceg Bulić istaknula je problematiku strmog porasta temperatura na lokalnoj i svjetskoj razini. Ovo povećanje dovodi i do promjena klimatskih kvalifikacija pa tako sada Replika Hrvatska ima umjerenu klimu s toplim ljetima. Tijekom ljeta sve su češći toplinski valovi, posebice u većim gradovima, koji predstavljaju rizik za ljudsko zdravlje. Povećana temperatura također dovodi do promjena u vegetaciji i životinjskim vrstama, a više temperature dovode do smanjenje ledenih površina što uzrokuje burnije klimatske procese i slijedom toga postaje teže predvidjeti kratkoročnu vremensku prognozu. Također je bilo riječi i tome što je toplinsko zatopljenje, kako ono funkcionira te koji su njegovi glavni uzroci. Njegovi izvori mogu biti prirodni (npr. vodena para) ili mogu potjecati od ljudi (npr. metan, CO₂). Konačno, govornica se osvrnula na novi izvještaj Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) iz 2021. godine na kojem je radio veliki broj znanstvenika i stručnjaka. Prema izvješću, jedino je moguće izbjeći zagrijavanje ako se izvrši masovno i trenutno smanjenje emisija stakleničkih plinova na svjetskoj razini te je jasno istaknuto kako je čovjek uzrok globalnog zatopljenja. Ovaj dokument je nazvan najvećim upozorenjem do sada o neizbježnim i nepovratnim klimatskim promjenama.

Nakon predavanja govornica, uslijedilo je postavljanje pitanja publike i rasprava o istima. Kao glavne točke su se istaknule preporuke za poboljšanje klimatske situacije, problematika utjecaja EU na najveće zagađivače u svijetu (Kina i SAD), pitanje ekološke pravde i odgovornosti te kako se nositi s klimatskim skepticima. Studente je zanimalo i pitanje što najviše, ako uopće išta, mogu učiniti kao pojedinci. Govornice su naglasile kako promjena počinje sa svakim od nas i važnost razmišljanja da je i najmanja

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA

Ovaj je dokument izrađen uz financijsku podršku Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske. Sadržaj ovog dokumenta u isključivoj je odgovornosti Hrvatskog pravnog centra i ni pod kojim se uvjetima ne može smatrati kao odraz stajališta Ministarstva.

Projekt „Mladi za budućnost Europe“

promjena važna. Također su doista pozitivno reagirale na projekt i upozorile na činjenicu kako je budućnost planeta upravo u rukama mladih.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO VANJSKIH I EUROPSKIH POSLOVA

Ovaj je dokument izrađen uz financijsku podršku Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske. Sadržaj ovog dokumenta u isključivoj je odgovornosti Hrvatskog pravnog centra i ni pod kojim se uvjetima ne može smatrati kao odraz stajališta Ministarstva.